

Innpill til porteføljeplan for Demokrati, styring og fornyelse

Uttalelse - NIBIO - Norsk institutt for bioøkonomi

Status	Innsendt til Norges forskningsråd Innsendt og bekreftet av instansen via: elin.lid@nibio.no
Innsendt av	Elin Thingnæs Lid
Innsenders e-post:	elin.lid@nibio.no
Innsendt dato	18.02.2022
Navn på forskningsinstitutt:	NIBIO - Norsk institutt for bioøkonomi Forskningsinstitutt (Offentlig)
Stilling	Seniorforsker i forskningsstab

✓ Jeg bekrefter at uttalelsen er på vegne av hele forskningsinstituttet

Prioriteringer

Avsender: Norges forskningsråd

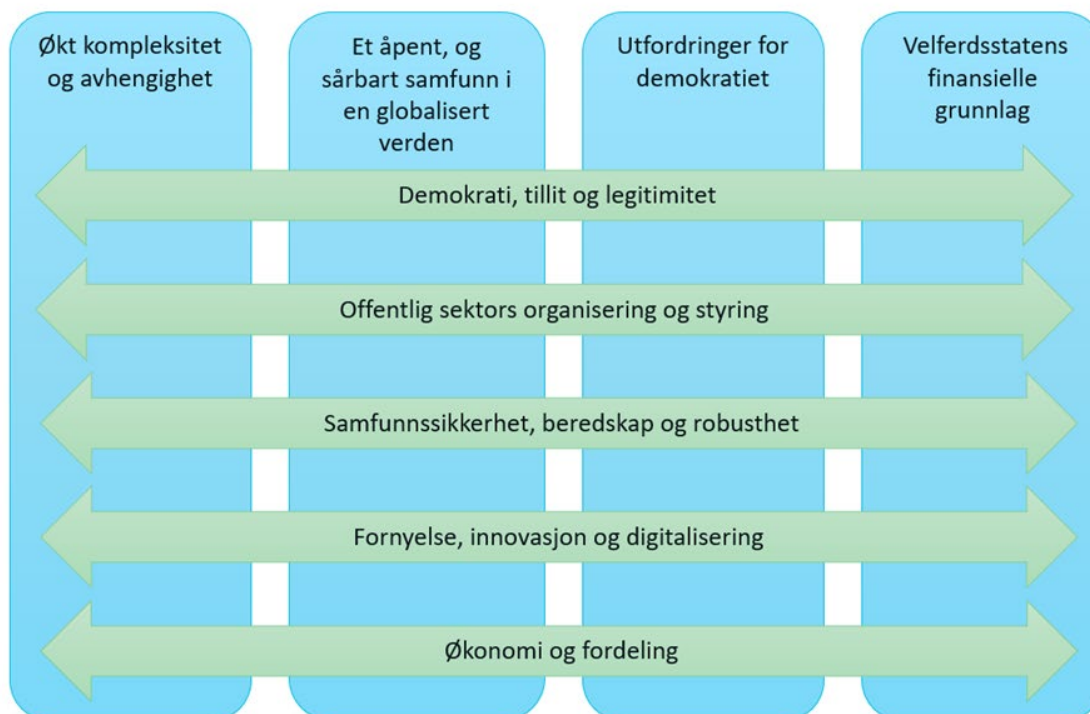
1. PRIORITERINGER

For å kunne møte de store utfordringene Norge og resten av verden står overfor, er det nødvendig å få til en omstilling i samfunnet som sikrer en bærekraftig utvikling både miljømessig, sosialt og økonomisk. Offentlig sektor er samfunnets redskap for å sikre fellesskapets interesser, forvalte fellesskapets ressurser og ta vare på og legge til rette for sine innbyggere, og er derfor helt sentral i omstillingen samfunnet må igjennom.

DEMOKRAT-porteføljen skal frambringe kunnskap om offentlig sektors evne og muligheter til å møte store samfunnsutfordringer og kriser, og om hva som trengs for å videreutvikle og styrke et demokratisk, inkluderende og likestilt samfunn. Porteføljen skal gi kunnskap om hvordan vi utvikler en effektiv offentlig sektor, som finner nye løsninger på samfunnsutfordringene i samarbeid med forskningsmiljøer, næringsliv, sivilsamfunn og innbyggere.

Figuren nedenfor angir porteføljens tematiske områder og hvilke samfunnsutfordringer den skal bidra til å løse. De fire søylene viser utfordringene og de fem horisontale pilene angir de tverrgående tematiske områdene.

Omstilling i offentlig sektor og bærekraftig utvikling

Figur 3 Samfunnsutfordringer og tematiske områder i porteføljen.

Nedenfor utdypes utfordringene.

Økt kompleksitet og avhengighet

Sektorprinsippet i offentlig sektor sikrer en ansvars- og oppgavefordeling, men gir samtidig utfordringer knyttet til samordning på tvers av sektor og nivåer. Komplekse samfunnsutfordringer kjennetegnes av at ansvaret for løsningene er spredt på mange aktører, med gjensidige avhengigheter og uforutsigbarhet. Utfordringene går ofte på tvers av juridiske, organisatoriske og profesjonelle skillelinjer, og ulike kunnskaps- og verdisystemer. Hvordan kan offentlig sektor utvikle samarbeidsformer der tjenester og områder ses i sammenheng, og der langsiktige løsninger skapes på tvers av sektorer og nivåer og mellom offentlig sektor, næringsliv og sivilsamfunn?

Et åpent, sårbart samfunn i en globalisert verden

Økt globalisering gir muligheter, men også usikkerhet og risiko for alvorlige hendelser knyttet til blant annet klima og miljø, naturkatastrofer, pandemier, energi- og matsikkerhet, informasjons- og kommunikasjonssikkerhet, terror, sabotasje og kriminalitet. Utfordringene krysser nasjonale grenser og kan ikke sees isolert fra internasjonale forhold. Hvordan kan samfunnet gjøres mindre sårbart, samtidig som det forblir åpent?

Utfordringer for demokratiet

Demokratiet, rettsstaten og de demokratiske institusjonene er bærebjelken for et inkluderende og likeverdig samfunn. Vi ser at demokratier utfordres av økonomiske, sosiale og kulturelle forhold. Økt polarisering har satt den kunnskapsbaserte og åpne offentlige debatten under press. Dette ser vi også tendenser til i Norge. Teknologitvillingen har gitt muligheter for økt deltakelse, men samtidig utfordringer ved at falske nyheter, desinformasjon og konspirasjonsteorier kan spres uimotsagt. Digital kompetanse er ulikt fordelt og kan skape nye skillelinjer. Ny teknologi gir også stater, internasjonale selskaper og organisasjoner muligheter til å samle inn store mengder data som kan utfordre personvern og nasjonal sikkerhet. Økende økonomisk ulikhet vil også kunne påvirke maktfordelingen og tilliten til demokratiet. Et sentralt spørsmål er hvordan fremtidens demokratiske institusjoner vil se ut. Hvordan utvikle demokratiske institusjoner som rommer mangfold og ulike tankesett, og som samtidig motvirker polarisering, ulikhet og utenforskap? Hvordan sikre at myndighetenes maktutøvelse er legitim og transparent, og at det gis mulighet for bred deltakelse og medvirkning?

Velferdsstatens finansielle grunnlag

Norge har hatt en svekket produktivitetsvekst de siste tiårene. Over tid vil oljeinntektene avta, og vi vil få lavere vekst i skatteinntektene, samtidig som statens utgifter øker raskere enn inntektene, som følge av den generelle samfunnsutviklingen og demografiske endringer. Det vil være relativt sett færre i arbeidsdyktig alder, og flere vil stå utenfor arbeidslivet. Velferdsordningene er basert på at forholdet mellom dem som yter og dem som mottar, ikke blir for skjevt. Hvordan sikrer vi en bærekraftig økonomi, som gir finansielt grunnlag for å opprettholde den norske velferdsstaten?

Porteføljestyret har foretatt prioriteringer for å kunne møte disse samfunnsutfordringene. Prioriteringene omtales nedenfor.

1.1. FAGLIGE PRIORITERINGER

For å møte samfunnsutfordringer innenfor DEMOKRAT-porteføljens område, er det behov for kunnskap fra mange fagområder, særlig samfunnsvitenskap, men også humaniora, helsefag og teknologiske fag, gjerne i tverrfaglig samarbeid. Tverrfaglige områder som samfunnssikkerhet, planfag og innovasjon, er også sentrale.

I tillegg vil det fortsatt være behov for et ekstra løft på noen fagområder, og særlig styrke innslagene fra juridiske og økonomiske fag. Perspektiver fra humaniora er også viktige for å bidra til et bredere kunnskapsgrunnlag på porteføljens områder.

Porteføljen skal bidra med forskning av høy kvalitet som er langsiktig og kunnskapsbyggende, og som tar opp problemstillinger både av grunnleggende og anvendt karakter. Det vil være rom for forskning som omfatter teori- og metodeutvikling knyttet til porteføljens områder.

Porteføljestyret vil også legge til rette for og prioritere teoretisk mangfold og metodisk bredde i porteføljen.

Det er et generelt behov for å øke kapasitet og kompetanse i fagmiljøene innenfor porteføljens områder, samt utvikle infrastruktur som kan styrke bruken av kvantitative data i forskningen.

? **Har vi foretatt de rette faglige og teknologiske prioriteringene for Demokrati, styring og fornyelse-porteføljen? Begrunn gjerne svaret.**

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? **Er det faglige eller teknologiske prioriteringer som bør vektlegges tyngre, erstattes eller legges til? Fyll ut:**

Ingen kommentar fra instansen

1.2. TEMATISKE PRIORITERINGER

Porteføljen har følgende prioriteringer innenfor de fem tverrgående tematiske områdene:

1.2.1. DEMOKRATI, TILLIT OG LEGITIMITET

Et robust demokrati og et samfunn med sosial bærekraft er kjennetegnet ved verdier som likeverd, trygghet, tillit, bred involvering og deltakelse. Vi trenger kunnskap om samfunnets sårbarhet og om avveining mellom hensyn til rettssikkerhet, menneskerettigheter og samfunnssikkerhet. Det er behov for kunnskap om de demokratiske institusjonene, blant annet knyttet til styring, myndighetsutøvelse, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling. Andre problemstillinger er knyttet til hvordan legitimitet og transparens ivaretas, og til medienes maktkritiske rolle. Det er også kunnskapsbehov knyttet til det norske parti- og valgsystemet, lokaldemokratiet og hvordan det lokale og nasjonale handlingsrommet påvirkes av globale og overnasjonale forpliktelser og føringer. Vi trenger kunnskap om hvordan myndighetene legger til rette for medvirkning, deltakelse og involvering i utvikling av politikk og tjenester, og hvordan myndighetene svarer på medborgeres og andre aktørers egeninitierte deltakelse. Videre trengs det kunnskap om hvordan vi sikrer en velfungerende demokratisk offentlighet med ytringsfrihet og lik tilgang til informasjon, herunder medienes samfunnsrolle.

1.2.2. OFFENTLIG SEKTORS ORGANISERING OG STYRING

Porteføljen skal få fram kunnskap om de sektorovergrepene knyttet til offentlig sektors rolle som samfunnsutvikler og som ivaretager av samfunnssikkerheten. Denne rollen handler bl.a. om juridiske rammeverk, organisering, styring og planlegging, hvordan offentlig sektor samarbeider med privat og frivillig sektor, og hvordan det legges til rette for innbyggerinvolvering. Det er behov for kunnskap som retter seg både mot statlig, regionalt og kommunalt nivå, forholdet mellom nivåene og statlig styring av kommunesektoren. Her kommer behovet for horisontal og vertikal samordning og flernivåstyring inn. Vi trenger også kunnskap om byenes og byregionenes særlige utfordringer og muligheter, og om forholdet mellom urbane og rurale strøk. Det trengs kunnskap om det politiske og administrative styringssystemet, blant annet knyttet til hvordan offentlige formål omsettes til politiske beslutninger, planlegging og konkrete tiltak, samt implementering og effekter av tiltakene.

1.2.3. SAMFUNNSSIKKERHET, BEREDSKAP OG ROBUSTHET

Vi trenger å utvikle kunnskap som gir økt risikoforståelse, slik at samfunnet er rustet til å møte uønskede hendelser, kriser og katastrofer, samtidig som myndighetene opprettholder viktige samfunnsfunksjoner og ivaretar befolkningens liv, helse og grunnleggende verdier. Vi må forstå hvordan samfunnssikkerheten kan utvikles gjennom beredskap og bærekraftige systemer som imøtekommer både dagens og fremtidens behov, og som ivaretar en effektiv håndtering både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Hvordan kan offentlige myndigheter på ulike nivå ivareta sitt ansvar, samtidig som privat sektor, sivilsamfunn og innbyggerne involveres og tar sin del av ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap? Vi trenger kunnskap om hvordan myndighetene kan ivareta styringskapasitet og styringslegitimitet i håndtering av kriser generelt og tilpasset ulike former for kriser som f.eks. klimaendringer, store ulykker, pandemier og terror.

1.2.4. FORNYELSE, INNOVASJON OG DIGITALISERING

For å kunne møte fremtidens utfordringer, trenger vi å utvikle en omstillingsdyktig og innovativ offentlig sektor. Det er behov for kunnskap for å utvikle et velfungerende økosystem for innovasjon i offentlig sektor og et godt samspill mellom aktører i sektoren og forskningsmiljøene, virkemiddelaktører, næringsliv, sivilsamfunn og befolkning. Vi trenger kunnskap om hvordan offentlig sektor best kan utnytte mulighetene som digitalisering og ny teknologi gir for fornyelse og innovasjon. Hvordan kan offentlig sektor motiveres til i større grad å teste, utvikle og ta i bruk nye løsninger, hvordan åpne for en større risikovilje? Hvordan sikre et regelverk som fremmer utvikling og implementering, og samtidig ivaretar personvern og sosiale forhold?

1.2.5. ØKONOMI OG FORDELING

Porteføljen skal gi kunnskapsgrunnlag for en økonomisk politikk for å møte klima- og miljøkrisen og andre globale og nasjonale hendelser og kriser. Det er behov for å utvikle økonomiske modeller for å svare på de sosiale, økonomiske og miljømessige utfordringene både på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Det finansielle grunnlaget for velferdsstaten, herunder skatte- og avgiftspolitikken, er også et sentralt kunnskapsområde. Vi trenger kunnskapsgrunnlag for å forstå hvordan vi kan utvikle en fordelingspolitikk som sikrer en rettferdig fordeling og lik mulighet til velferdssamfunnets goder.

? Har vi foretatt de rette tematiske prioriteringene for Demokrati, styring og fornyelseporteføljen? Begrunn gjerne svaret.

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Er det tematiske prioriteringer som bør vektlegges tyngre, erstattes eller legges til? Fyll ut:

Porteføljepånen adresserer i altfor liten grad behovet for å finne de bakenforliggende årsakene til den økende frustrasjonen vi har sett de siste åra fra Distrikts-Norge og utøverne i primærnæringene. Også konsekvensene av at store deler av det produserende næringslivet blir jamt mer frakoplet det lokalsamfunnet de tradisjonelt har vært en så viktig del av, ser ut til å være fraværende i porteføljepånen.

Viktige fokusområder vil være:

- Eierskap til verdiskapingen fra lokale ressurser og lokal reinvestering
- Deltakelse i utviklingen og formingen av det stedege næringslivet.

NIBIO mener det vil være viktig å observere hvordan ulike lokalsamfunn responderer på den politikken som har vært ført de siste par tre tiårene, der staten gradvis har trukket seg mer ut av distriktpolitikken. Vi stiller spørsmål om lokalsamfunn bærer på en arv etter mange år med «crowding out» som har svekka den sosiale kapitalen i så stor grad at de ikke evner å være proaktive. Hva blir i så fal konsekvensen av svekka evne til å selv ta styringen? Konsekvensene av de omfattende reformene, særlig kommune og region reformen, er også fraværende i pånen.

1.3. PRIORITERTE ANVENDELSESOMRÅDER

Mange av samfunnsutfordringene i porteføljepånen krever samarbeid mellom aktører i ulike sektorer og med andre porteføljer i Forskningsrådet. Brukere av forskningsinnsatsen vil være politikere og forvaltning på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. I tillegg er også forskningsmiljøene brukere av forskningen, gjennom å bygge kapasitet og kompetanse som bidrar til en bred og internasjonalt orientert kunnskapsbase.

Denne porteføljepånen bidrar hovedsakelig med bred, sektorovergripende kunnskapsutvikling, med anvendelser på mange nivåer og på tvers av sektorer. Kunnskapsutvikling er også rettet mot noen prioriterte politikkområder og sektorer. Den sektorovergripende kunnskapsutviklingen vil være kunnskap om innovasjon i offentlig sektor, kunnskap om demokrati, styring, forvaltning, om offentlig sektor som samfunnsaktør, og om samfunnssikkerhet, rettsutvikling og makroøkonomi. Porteføljepånen vil bidra til mer sektorspesifikk kunnskap for justissektor, statlig og kommunal sektor og finanssektoren.

Porteføljepånen skal særlig styrke kunnskapsgrunnet for politikktutforming på statlig og kommunalt nivå, knyttet til lover og reguleringer, økonomiske og organisatoriske rammebetingelser og andre

styringsvirkemidler. I tillegg brukes forskningen til tverrgående forvaltningsutvikling knyttet til ressursbruk, organisering, samordning og styring innenfor ulike sektorer og på ulike nivåer. Anvendelsesområder er blant annet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap, kriminalitetsbekjempelse og digitalisering. Forskningen brukes til å utvikle nye organisasjonsmodeller, tjenester og løsninger for å møte utfordringer og behov knyttet til forvaltning og tjenestetilbud.

? Har vi prioritert de rette anvendelsesområdene for resultatene fra prosjektene i Demokrati, styring og fornyelse-porteføljen? Begrunn gjerne svaret.

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Er det prioriterte anvendelsesområder som bør vektlegges tyngre, erstattes eller legges til? Fyll ut:

Ingen kommentar fra instansen

1.4. STRUKTURELLE PRIORITERINGER

Ulike typer kunnskapsproduksjon prioriteres i porteføljen, fra grunnleggende forskning, via handlingsrettet og anvendt forskning, til forskning med brukerinvolvering og tett kobling til praksisfeltet, innovasjon og utviklingsarbeid. Det er også behov for å sikre relevant infrastruktur og større tverrfaglige satsinger innenfor porteføljens områder. Hovedvekten er på anvendt forskning og innovasjon, men det er og behov for innslag av grunnleggende forskning. Finansiering av innovasjonsprosjekter og førkommersielle anskaffelser prioriteres også.

1.4.1. INFRASTRUKTUR

Nasjonal satsning på forskningsinfrastruktur (INFRASTRUKTUR) skal være med på å bygge opp relevant og oppdatert nasjonal infrastruktur som norske forskningsmiljøer og næringsliv har tilgang til. [Norsk veikart for forskningsinfrastruktur](#) utgjør det strategiske grunnlaget for bevilgninger over Forskningsrådets budsjett og planlegging av framtidige utlysninger til forskningsinfrastruktur. Disse bevilgningene er et viktig bidrag for å oppnå DEMOKRAT-porteføljens overordnede mål, ved at de bygger nasjonal infrastruktur som er avgjørende for utvikling av tverrfaglig samfunnsvitenskapelig forskning. Dette omfatter blant annet nasjonale databaser og teknologisk utstyr, som utvikler, samordner, standardiserer og tilgjengeliggjør data.

1.4.2. FORNYELSE OG INNOVASJON I OFFENTLIG SEKTOR

Det er behov for et velfungerende økosystem for innovasjon i offentlig sektor. Et forsknings- og innovasjonssystem for å fremme og stimulere til omstilling og innovasjon i offentlig sektor, er avgjørende for å nå målene for denne porteføljen. Aktører i statlige og kommunale sektorer, i utdannings- og forskningsmiljøer, hos virkemiddelaktører, i næringslivet og sivilsamfunn er alle viktige inn i forsknings- og innovasjonssystemet.

Porteføljen skal bidra til å styrke og utvikle samarbeidsmodeller mellom forsknings- og utdanningstinstitusjoner og offentlige aktører nasjonalt og lokalt. Flere kommuner og forsknings- og utdanningstinstitusjoner har etablert samarbeid etter en "universitetskommune-modell", dette bør løftes frem og utvikles videre. Samarbeidsmodeller som kobler offentlig, privat og sivil sektor, bør også styrkes og videreutvikles mer systematisk. Dette kan bidra til omstilling i alle sektorer. Ett av flere virkemidler er innovative anskaffelser, der offentlige og private aktører samarbeider om å finne nye løsninger. Dette vil også være med på å bygge et innovativt næringsliv og gi nye markedsmuligheter.

Virkemidler for innovasjon i offentlig sektor, der offentlig sektor selv er i førersetet, må styrkes og videreutvikles. Det er behov for tiltak og virkemidler for å øke kapasitet og håndtere barrierer for innovasjonsarbeid i offentlige virksomheter. Virkemidlene må være treffsikre og utformet på en slik måte at de oppleves som relevante, og legger til rette for nytte og verdiskaping.

1.4.3. ANDRE PRIORITERINGER

Med *åpen forskning* endres måten forskningen utføres, deles og vurderes på, og potensialet for høy kvalitet og gjennomslag i samfunnet øker. Åpen forskning skal inngå i utviklingen av porteføljens virkemidler, bl.a. gjennom tiltak som gir bedre tilgang til forskningsdata, utvikling av metoder, utnyttelse av forskningsresultater i forskning og innovasjon, brukervedvirkning og involvering.

Ansvarlig forskning og innovasjon (RRI – Responsible Research and Innovation") har de senere årene vokst fram som en viktig tilnærming i internasjonal forsknings- og innovasjonspolitik. Overordnet omfatter RRI tilnærminger til forskning og innovasjon som tar sikte på å forutse og vurdere potensielle virkninger og samfunnsmessige forventninger, med mål om å skape inkluderende og samfunnsansvarlig forskning og innovasjon. I alle hovedtilnærmingene til RRI er demokratisering av forskning og innovasjon gjennom medvirkning en viktig dimensjon. I praksis prøver Forskningsrådet ut ulike tilnærminger til RRI. RRI står som en sentral arena for læring og utvikling i møtet med de store samfunnsutfordringene, i mye av Forskningsrådets arbeid.

Porteføljen vil følge Forskningsrådets retningslinjer for å ivareta *kjønnsbalansen* i forskningsprosjektene og *kjønnspektivet* i forskningen. Gjennom utlysning av midler og prioriteringer mellom prosjekter av høy kvalitet, vil vi sørge for kjønnsbalanse i porteføljen, særlig blant prosjektledere og personer i rekrutteringsstillinger, og stimulere til ivaretagelse av kjønnspektivet i forskningen.

I Regjeringens Nordområdemelding - Meld. St.9 (2020-2021) *Mennesker, muligheter og norske interesser i nord* står kunnskap sentralt, og det understrekes at en tettere kopling mellom næringsliv, forsknings- og kunnskapsinstitusjoner er viktig for å realisere vekst i nord. Forskningens betydning for grønn omstilling understrekes. Forskningsrådets strategi for nordområdeforskning fra 2019, som omfatter Nord-Norge og Svalbard med havområdene rundt, erkjenner at nordområdene har særskilte utfordringer og kunnskapsbehov som må dekkes gjennom forskning og innovasjon. For DEMOKRAT-porteføljen gjelder dette blant annet samfunnssikkerhet, og demokrati og styring.

De nye målene for *Det europeiske forsknings- og innovasjonsområdet* (ERA) innebærer at innretningen av Horisont Europa og andre EU-programmer samkjøres for å unngå duplisering. Samspillet mellom den nasjonale og europeiske konkurransearenaen er derfor særdeles viktig. Vi må derfor legge til rette for at våre porteføljer, de kommende EØS-programmene og eventuelle norske samfunnsoppdrag kobles tett sammen med hverandre og ses i sammenheng med både europeiske og øvrige internasjonale programmer og

satsinger. Synergiene og samspillet mellom nasjonale og europeiske arenaer får stor betydning i arbeidet med å nå porteføljeplanens investeringsmål.

? **Har vi fremhevet de rette strukturelle prioriteringene for Demokrati, styring og fornyelse-porteføljen? Begrunn gjerne svaret.**

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? **Er det strukturelle prioriteringer som bør vektlegges tyngre, erstattes eller legges til? Fyll ut:**

Ingen kommentar fra instansen

1.5. PRIORITERINGER I FORHOLDET TIL EUS RAMMEPROGRAM (HORISONT EUROPA)

Det er fire ulike strategier for hvordan våre investeringer tar hensyn den europeiske og internasjonale arenaen:

- **Kvalifisere:** De nasjonale satsingene skal bidra til å kvalifisere norske aktører til å konkurrere på internasjonale arenaer.
- **Forsterke:** Gjennom deltagelse i internasjonale prosjekter får Norge tilgang til verdensledende forskningsmiljøer, forskningsinfrastrukturer, kunnskap, nettverk, verdikjeder og markeder. De nasjonale investeringene bør innrettes slik at de best mulig kan bygge videre på resultatene fra den internasjonale porteføljen.
- **Forskyve i tid:** For å utnytte den tilgjengelige kapasiteten hos norske forskningsinstitusjoner og næringsliv best mulig, blir det viktig å planlegge tidspunkt for nasjonale utlysninger slik at de ikke overlapper i tid med tilsvarende utlysninger i Horisont Europa.
- **Arbeidsdeling:** På enkelte områder vil europeiske og andre internasjonale satsinger dekke Norges kunnskapsbehov og involvere norske aktører på en så god måte at nødvendig nasjonal kompetanse er sikret. På slike områder kan porteføljestyrene velge å skalere ned eller droppe nasjonale utlysninger.

Horisont Europa er inndelt i tre ulike pilarer; grunnforskning, innovasjon, og FoU som skal løse samfunnsutfordringer. Samfunnsutfordringene er igjen inndelt i seks ulike tematiske klynger. I tillegg fokuseres det nå på *Samfunnsoppdrag (Missions)*, som er en ny satsing i Horisont Europa. Missions forutsetter et system for innovasjon med deltagelse fra ulike typer aktører og brukere av FoU, inkludert regioner, kommuner og offentlig sektor generelt. Videre stiller Missions krav til at regioner, byer og kommuner tar sentrale roller i gjennomføringen, og at departementer, direktorater og etater støtter tett opp om dette arbeidet.

For denne porteføljen er det to klynger som er særlig aktuelle, fordi de overlapper med nasjonale temaer. Dette er klynge 2 og 3, *Kultur, kreativitet og inkluderende samfunn* og *Samfunnsikkerhet*.

- Kultur, kreativitet og inkluderende samfunn, demokrati og sosial og økonomisk transformasjon.
- Samfunnssikkerhet, beredskap og håndtering av katastrofer og kriser, grensekontroll, maritim sikkerhet, organisert kriminalitet, trygge byer og digital sikkerhet.

I de fire andre klyngene i Horisont Europa er det også tematiske prioriteringer som er aktuelle for denne porteføljen. Offentlige aktører har store muligheter og er etterspurt som deltakere i svært mange utlysninger.

? Har vi fått frem Demokrati, styring og fornyelse-porteføljens viktigste prioriteringer når det gjelder EUs rammeprogram og annet internasjonalt samarbeid? Begrunn gjerne svaret.

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Er det prioriteringer i forholdet til EU eller annet internasjonalt samarbeid som bør vektlegges tyngre, erstattes eller legges til? Fyll ut:

Ingen kommentar fra instansen

1.6. ANDRE PRIORITERINGER

1.6.1. FNS BÆREKRAFTSMÅL

Det er et overordnet politisk mål å utvikle samfunnet i tråd med FNs bærekraftsmål. Disse målene ligger også til grunn for forskningspolitiske styringssignaler og må derfor reflekteres i porteføljens målsetninger. De tematiske prioriteringene og tverrfagligheten i porteføljen møter godt bærekraftsmålene, selv om det er utfordrende å tilrettelegge for en tilnærming som i tilstrekkelig grad ivaretar kompleksiteten og overlappingen i målene. Flere av målene krever endringer på systemnivå. Investeringer og vurderinger på innsatsområdene i porteføljen skal støtte opp om FN's bærekraftsmål.

1.6.2. MØTEPLASSER, FORMIDLING OG SAMFUNNSDIALOG

Porteføljens prosjekter skal stimuleres til bruker- og allmennrettet formidling og utvikling av policy briefs, og det skal legges til rette for at forskningen blir debattert, formidlet og anvendt. Det bør finansieres oppsummeringer av eksisterende forskning, og legges til rette for møteplasser som for eksempel forskningsfrokoster og deltakelse med formidling av resultater i eksisterende arrangementer og konferanser. Tiltak som bidrar til kunnskapsbasert og opplyst dialog mellom forskere og politikere, myndigheter, andre samfunnsaktører og allmennheten, vil særlig prioriteres.

? Har vi fremhevet andre prioriteringer for Demokrati, styring og fornyelse-porteføljen som er viktige for deg/dere? Begrunn gjerne svaret.

Ikke angitt enig/uenig-holdning

Ingen kommentar fra instansen

? Er det andre prioriteringer som bør vektlegges tyngre eller legges til? Fyll ut:

Ingen kommentar fra instansen

Øvrige kommentarer

Avsender: Norges forskningsråd

1. ØVRIGE KOMMENTARER

Hvis dere har andre kommentarer eller innspill er det fint om dere skriver dem i feltet under.

Har dere andre kommentarer til porteføljeplanen? Fyll ut:

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) takker Forskningsrådet for muligheten til å bidra med innspill til den kommende porteføljeplan for demokrati, styring og fornyelse.